Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 8 (2296).
10 ПАЙШАНБА ЯНВАРЬ 1974 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Партия даъватига лаббай деб жавоб берамиз

«Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш учун кураш — ишлаб турган агрегатлар, машина ва механизмлардан энг кўп фойдаланиш, уларнинг бекор туришини кескин суратда қисқартириш, иш вақтининг ҳар бир соати, ҳар бир минутини ғанимат билиш, меҳнат интизомини доим мустаҳкамлаб бориш демакдир».

(КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан).

Мусобақани авж олдириб

«Главташкентстрой» транспорт бошқармаси автомобилчилари жонажон партиямизнинг тўққизинчи беш йиллик тўртинчи йили халқ хўжалиги топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан партияга, совет халқига қарата Мурожаатини зўр қониқиш ҳисси билан кутиб олдилар. Улар ана шу чақириққа жавобан 1974 йилда зўр илҳом билан меҳнат қилишга, зиммаларидаги топшириқни ортиғи билан бажаришга бел боғладилар.

Шу кунларда транспортчилар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа айниқса, авж олдириб юборилган. Улар кам куч ва маблағ сарфлаган ҳолда қурилиш материалларини белгиланган объектларга ўз вақтида, тез ва соз етказиб беришга, бу билан қурилиш ишлари суръатининг янада кўтарилишига муносиб ҳисса қўшишга қарор қилганлар.

Автомобилчиларнинг эзгу нияти беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида қўлга киритилган ютуқларни янада мустаҳкамлаш, ҳаракат составидан янада самарали фойдаланиш, илғор иш усулларини қўллаб, унумдорликни янада оширишдир. Шуни айтиш керакки, бошқармамиз ўтган йили ҳамма қурилиш трестлари ва саноат корхоналари, уининг пудратчи ташкилотлари бўйича юк ташиш планини шараф билан адо этди.

Қурилиш объектларига зарур бўлган юклар ўз вақтида етказиб берилди. Ўтган йили коллектив аъзоларидан 500 дан зиёд киши «1973 йилги социалистик мусобақа ғолиби» нишони билан тақдирланди.

Бу йилги режаларимиз ҳам жуда катта. Мурожаатдан руҳланган ҳайдовчилар йил бошиданоқ социалистик мусобақани авж олдириб юборишди. Юбилей йилида бошқарма автохўжаликлари 32 миллион 700 минг тонна турли хил қурилиш материаллари ташиб бериши керак. Зиммамиздаги бундай улкан вазифани бажариш беш минг кишилик коллективимиздан ниҳоятда уюшқоқликни талаб қилади.

Транспортчилар 1974 йилда меҳнат унумдорлигини ошириш, транспорт воситаларининг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик, меҳнатни илмий асосда ташкил қилиш асосида 35 минг сўм соф фойда олишни белгилаганлар. Илғорлар тажрибасини кенг жорий қилиш, транспорт воситаларидан унумли фойдаланиш ҳисобига йиллик планни муддатидан илгари — 27 декабрда бажаришга аҳд қилдик. Шунингдек, планидан ташқари 200 минг тонна турли хил қурилиш материаллари ташиб бериш режалаштирилган.

Автохўжаликларимиз юк ортиш ва тушириш ишларини намунали ташкил қилиш, транспорт воситаларининг бекор туриб қолишига йўл қўймаслик асосида меҳнат унумдорлигини тобора ошира бориб, республикамизнинг олтин тўйига муносиб тўёна тайёрлайдилар.

Коллективимиз аъзолари ўртасида бошланган ўзаро социалистик мусобақа кундан-кунга яхши самаралар беряпти.

Биз беш йиллик аниқловчи йили учун мўлжалланган давлат планини бажарибгина қолмасдан, ишчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилашга, уларни ҳар томонлама рағбатлантириб боришга, иқтисодий ўқувни намунали ташкил этиш, коммунистик меҳнат ҳаракатини кенгайтиришга ҳам асосий эътиборни қаратамиз. Чунки ана шу омиллар ишлаб чиқаришда эришиладиган ютуқларимиз калитидир.

Транспорт бошқармаси коллективи Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг шонли 50 йиллиги юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишни дилига жо қилган. Ҳозирги пайтда ҳайдовчилар орасида шахсий беш йиллик топшириғини ана шу шонли санага бажариш мажбуриятини олган меҳнат пешқадамлари сафи тобора кенгайиб бораяпти. Биз бутун куч-ғайратимизни тўққизинчи беш йиллик аниқловчи тўртинчи йили юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажаришга қаратмоқдамиз.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
«Главташкентстрой» транспорт бошқармаси бирлашган касаба союз комитетининг раиси.

«СИФАТГА КОМСОМОЛ НАЗОРАТИ!»

«Юлдуз» тикувчилик фирмасининг комсомоллари беш йилликнинг тўртинчи аниқловчи йилида ана шундай шиорни ўртага ташладилар. Бундай ташаббусдан мақсад, корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифатини яхшилашда комсомол ва ёшлар фаоллигини оширишдан иборатдир. Чунки, ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларидаги ишчи-хизматчиларнинг кўпчилиги комсомол-ёшлардир.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида кам чиқим қилиб, кўпроқ, яхши сифатли маҳсулот тайёрлаш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Комсомоллар бошлаган ташаббус партия даъватига амалий жавоб бўлади.

Сифат ойлигини ўтказиш қуйидагича олиб борилади: ҳар ҳафтада қилинган ишларга якун ясалиб, унда ўз ишини сифатли бажарган бригада ва ишчилар аниқланади. Ойликнинг қандай ўтаётганлиги «Комсомол прожектори», «Молния» жанговар варақаларида ёритиб борилади.

Шу кунларда цехларнинг ҳар бир комсомоли шахсий топшириқларни бажариб ва ошириб бажарибгина қолмай, балки иш жараёнларини яхши сифатли бажариш, шу билан бирга, ўзларигача бажарилган ишни текшириш, қолоқларга ёрдам бериш мажбуриятини олиб ишламоқда. Бу билан бракка кескин чек қўйилади.

Буюмлар сифати масаласи фирмадаги ҳар бир меҳнаткаш эътиборида бўлмоқда.

С. САНДАҲМЕДОВА,
«Юлдуз» фирмаси комсомол комитетининг секретари.

Коммунистик меҳнат зарбдори Аня Фролькова «Учқун» тўқимачилик галантерея фирмаси тикув цехининг новатор ишчиларидан бири. Фирмага бундан беш йил аввал мактабни тамомлаб келган бу ёш тикувчи тўққизинчи беш йиллик шахсий топшириқларини 3 йилда бажариб, ҳозир 1976 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. Бошқача таърифланганда Аня 10-бешйиллик топшириқларини адо этаётир.

СУРАТДА: А. Фролькова.

М. Нуриддинов фотоси.

ТЎРТТА БОҒЧА ТАЙЁР

Юнусобод массивида бир йўла тўртта болалар боғчаси фойдаланишга топширилди.

159 ва 4-қурилиш трестлари коллективлари массивнинг Б-4 А-3, А-4, А-2 кварталларида ҳар бири 280 ўринли эркатойлар даргоҳларини тайёр қилганликлари ҳақида рапорт бердилар.

Бу боғчалар шу ойнинг ўзида 1080 бола билан гавжум бўлади.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Республика маданият министрлигининг панорам ва кўргазмалар дирекцияси коллективи Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишлаб қатор кўргазмалар тайёрлашга киришди. Шулардан бири кино ва телевидение рассомларининг ижодига бағишланган. Бу кўргазма Куйбишев кўчасидаги виставкалар залида очилади.

Бугун

СССР Маданият министрлиги шаҳримизда ташкил қилган «Ҳамиша сергакликда» деган кўргазма қардош Туркманистон пойтахти — Ашхободга юборилди. Бу кўргазма экспонатларини ҳамшаҳарларимиздан 10 мингдан ортиқ киши томоша қилди.

КУТУБХОНАДА КЎРГАЗМА

Алишер Навоий номли республика давлат кутубхонаси ходимлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халкига Мурожаатига бағишлаб тематик кўргазма тайёрладилар. Улуғвор беш йилликда мамлакатимизда олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари ҳақида ҳикоя килувчи китоблар, хар хил справочниклар, ҳужжатлар ва материаллар ундан ўрин олган.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Корхона ишлаб чиқариш фаолиятида ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда меҳнат коллективининг ролини ошириш бўйича Чирчиқ электр химия комбинати партия ташкилотининг иши тўғрисида» қарор қабул қилди.

▲ СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин 8 январда Кремлда Корея Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Квон Хи Генни унинг илтимосига мувофиқ қабул қилди.

▲ Венгрия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Фридьеш Пуйя Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан 8 январда Москвага келди.

▲ 8 январда Москвадаги Совет Армияси Марказий театрида «Красная звезда» газетасининг 50 йиллиги ва унга Октябрь революцияси ордени топширилишига бағишланган тантанали мажлис бўлди.

▲ СССР Олий Совети Президиуми 1974 йил 8 январдаги Фармони билан Черкасси химия комбинати учинчи навбатини қуриш ва ишга туширишда алоҳида ўрнак кўрсатган бир группа ходимларни СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

● Беш йиллик муддатидан илгари
● Мажбуриятларда битилган

Ижодий изланиш самараси

Октябрь ва Чилонзор районлари... Бирбири билан мусобақадош ана шу икки райoннинг ўзигина ўтган йили пландан ташқари 7 миллион 676 минг сўмлик саноат маҳсулот ишлаб чиқарди. Шундай қилиб, районларнинг меҳнаткашлари мусобақа тўғрисида бир-бирлари билан шартнома тузаётган пайтдаги — беш йиллик учинчи йили бошидаги берган ваъдаларига вафо қилдилар.

Куч ва маблағларни кам сарфлаган ҳолда кўплаб сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш шиори асосида олиб борилган зарбдор меҳнат вахтаси катта зафар билан якунланди. Чунки, районларнинг мажбуриятларида халқ хўжалик планига қўшимча 3,4 миллион сўмлик маҳсулот бериш кўзда тутилган эди.

Бир-бирлари билан мусобақадош ана шу икки районнинг беш йиллик ҳал қилувчи учинчи йилидаги хўжалик-иқтисодий фаолиятида эришган айрим якунлари нималардан иборат? Саноат, транспорт, алоқа ва қурилиш корхоналарининг ишчи коллективлари 1973 йилнинг январь-декабрь ойлари учун зиммага олган социалистик мажбуриятларини қандай бажардилар? Бугун биз мусобақадош районлар ўртасидаги йўқламамизни бошлаб, газетамизнинг иккинчи саҳифасида ана шулар ҳақида ҳикоя қиламиз.

Ўзбекистон кўчасида Тошкент метрополитенининг «Халқлар дўстлиги» бекати қурилиши жадаллик билан олиб борилмоқда. Бу ерда «Главтоннельметрострой» трестига қарашли 2-туннель отрядининг Эрик Кусепгалиев бошлиқ 5-участка лаҳимчилари меҳнат қилишмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати метрочиларнинг ғайрат-шижоатини яна ҳам ошириб ишлашга ундамоқда. Бунда Анатолий Проселов бошлиқ лаҳимчилар бригадасининг сиз ушбу суратда кўриб турган (чапдан ўнгга) Николай Троцкеевич ва Анатолий Шевченко каби пешқадамларининг улушлари катта бўлмоқда.

И. Шонноғомов фотоси.

ШАҲАР-ҚИШЛОҚҚА

ЛОЙИҲАДА—УЙСОЗЛИК КОМБИНАТИ

«Узколхозпроект» институтида Сирдарё областининг Бахт посёлкасида барпо этиладиган уйсозлик комбинати лойиҳаси тугалланди. Йилига 40 минг сўмликдан зиёд бинокорлик материаллари тайёрлаш қувватига эга бўлган мазкур комбинатнинг биринчи навбати шу йил ишга туширилади.

Комбинатнинг иккинчи навбати фойдаланишга топширилгач, у йилига 120 минг сўмликдан ортиқ қурилиш материалларини етказиб беради.

Институтда Фарғона областининг Файзиобод посёлкасида барпо этиладиган йиллик қуввати 70 минг сўмликдан ортиқ бўлган уйсозлик комбинатининг иш чизмаси ҳам тайёр бўлди. Оқтошликларга йилига 80 минг сўмлик бинокорлик материаллари етказиб берадиган уйсозлик комбинати лойиҳаси шу йилнинг биринчи кварталида буюртмачига топширилади.

МОЛДАВИЯ ССР БАЙРОҒИДА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ

КИШИНЕВ, 9 январь. (ТАСС). Совет Молдавиясининг шаҳар ва қишлоқлари байрам либосида: республика тақдирланган Ленин ордени ёнига бугун Халқлар дўстлиги ордени ҳам қўшилди. Меҳнаткашларнинг ССР Иттифоқини ривожлантириш ва мустаҳкамлашдаги, социалистик миллатлар ва элатлар дўстлигини ҳамда қардошларча ҳамкорлигини мустаҳкамлашдаги катта хизматлари учун, Совет давлатини иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий жиҳатдан ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Молдавия ССР шу мукофотга сазовор бўлди.

А. С. Пушкин номидаги Молдавия музикали драма театрида Молдавия Компартияси Марказий Комитети билан республика Олий Советининг қўшма тантанали мажлиси бўлди.

Тантанали мажлисни Молдавия ССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Ф. Ильяшенко очди.

Совет Иттифоқи ва Молдавия ССР давлат гимнлари улуғвор янграйди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг Раиси А. Я. Пельшега сўз берилади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан мажлис аҳлини, Молдавиянинг барча меҳнаткашларини юксак мукофот билан қизғин табриклади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сизларга самимий қутловлар топширишни илтимос қилди, деди А. Я. Пельше. Леонид Ильич Молдавияда ишлаган кунларини самимият билан эслаб молдаван халқининг бугунги қувонч ва ифтихор туйғуларига қўшилмоқда.

Энг ёш республикалардан бири-бир вақтлар қолоқ чекка ўлка бўлган Молдавия Совет Иттифоқининг тенг ҳуқуқли халқлари жипслашган оиласига қўшилиб, ана шу ажойиб ҳамдўстликда қаддини ростлаб олганлигини, бу қадар равнаққа эришганлигини ўйлашнинг ўзи кишига қувонч бахш этади, бошқача шароитда бундай равнаққа эришиш учун асрлар керак бўлур эди, деди сўнгра А. Я. Пельше. Молдавия ССР мукофотланган Халқлар дўстлиги ордени унинг халқи Советлар ҳокимияти учун олиб борган курашда, контрреволюцияга ва интервенцияга қарши жангларда, Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борилган Улуғ Ватан уруши фронтларидаги олишувларда мамлакатимизнинг халқлари кўрсатган сўнмас жанговар шижоатларда иштирок этганлигининг тимсолидир. Ҳаётдан кўз юмган курашчилар ўрнини олган янги авлодлар бугун уларнинг хотирасига ҳурмат бажо келтирмоқдалар.

А. Я. Пельше СССР Олий Совети Президиумининг Молдавия ССРни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб эшиттирди.

У қизғин қарсаклар остида орденни республика байроғига тақиб қўйиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан республиканинг барча меҳнаткашларини юксак мукофот билан яна бир бор табриклади. Уларга янги муваффақиятлар, бахт-саодат ва равнақ тилади.

Молдавия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. И. Бодюл жавоб нутқи сўзлади.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

Бугун Молдавия Компартияси Марказий Комитети билан Молдавия ССР Олий Советининг қўшма тантанали мажлис қатнашчилари ғалаба майдонига боришиб, В. И. Ленин ҳайкали супачасига гуллар қўйишди.

ҚУДРАТЛИ КРАН ЎРНАТИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини якдиллик билан маъқуллаган 2-туннель отряди метросозлари «Халқлар дўстлиги» станциясини шу йил фойдаланишга топширишга аҳд қилганлар. Метросозлар шу кунларда бор имкониятдан фойдаланиб, смена топшириқларини 1,5—2 ҳисса адо этмоқдалар.

Юбилей станцияси ҳисобланган «Халқлар дўстлиги» қурилишида иш 2 сменада ташкил этилиб, механизмлардан унумли фойдаланиляпти. Кунн кеча лаҳим ишларини янада авж олдириш учун ана шу қурилиш объектига энг йирик кўтарма кран ўрнатилди. Бу билан иш унуми 2 баробар ортди. Мутахассислар айтишича, станцияда ишга туширилган бу механизм мамлакатимиздаги 18 та улкан краннинг биридир.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

КОЛОМБО. «Ан—24» совет самолёти Шри — Ланка республикасининг пойтахтига бориб қўнди. Самолёт бу ерда бир қанча намойиш парвозлари қилади.

Коломбода матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Бу матбуот конференциясида совет учувчилари «АН—24» самолётининг техникавий маълумотлари ва фойдаланиш сифатлари тўғрисида гапириб бердилар.

БЕРЛИН. Берлинда ГДР билан Куба ўртасида товар айирбошлаш тўғрисида протокол имзоланди. Шу протоколда бу йил бир-бирларига товар етказиб беришни ўтган йилдагига нисбатан анча кўпайтириш кўзда тутилади. Ана шу битимга мувофиқ Куба ГДРдан машинасозлик маҳсулотлари, шу жумладан, дизель моторлар, экскаваторлар, тўқимачилик саноати учун машина- ускуналар, химия ва енгил саноат буюмларини олади. Куба ГДРга эса никель, қанд—шакар, мева ва бошқа моллар етказиб беради.

БУХАРЕСТ. Решица домначилари шу беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун муваффақиятли мусобақалашмоқдалар. Улар янги йилнинг дастлабки кунларида планда кўзда тутилганидан 1000 тонна кўп чўян эритдилар. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ишлаб чиқариш қувватларидан бир мунча тўлароқ фойдаланиш йўли билан эришилди.

СОФИЯ. Болгариянинг Габрово шаҳрида электрподъёмник заводининг биринчи навбати реконструкция қилинди. Реконструкция қилиш ишида совет мутахассислари қатнашдилар. Корхонада механизациялашган поток линиялар жорий этилди. Бу линиялар электр подъёмникларни ишлаб чиқаришни 20 процент кўпайтириш имконини беради. Электроподъёмниклар кўпгина мамлакатларга экспорт қилинмоқда.

УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикасининг алоқа министрлиги 1974 йилда бир қанча туркумдаги почта маркаларини чиқаради. Бу маркалар Монголия Халқ Республикасининг ярим асрлик юбилейига, Улан-Баторнинг мамлакат пойтахти деб эълон қилинганлигининг 50 йиллигига ва бошқа воқеаларга бағишланади. Атроф-теварақдаги муҳитни қўриқлаш тўғрисидаги мавзуга оид маркалар, шунингдек, «Монголиянинг қўриқхоналари» туркумидаги маркалар катта қизиқиш туғдирмоқда.

НЬЮ-ЙОРК. Ғарбий штатларнинг сенаторларидан бир группаси қашқирларга қарши кураш чораларини кўришни илтимос қилиб, АҚШ ички ишлар министрига мактуб юборди. Мактубда бундай дейилади: 1972 йилда атроф-теварақдаги муҳитни қўриқлаш тўғрисидаги қонун қабул қилиниб, ана шу қонунга мувофиқ қашқирлар давлат ҳимояси остига олинган эди. Шу қонун қабул қилингандан кейин қашқирлар кескин равишда кўпайиб кетди. Ўтган йили қашқирлар 800 минг бошдан кўпроқ қўйни нобуд қилди. Сенаторлар қашқирларнинг фермер хўжаликлари учун хавф-хатар туғдираётганлигига эътиборни жалб этадилар.

ЖЕНЕВА. Сўнгги уч йил ичида Швейцария касалхоналарида даволаш ҳақи 57,8 процент ошди.

Шу давр ичида университет клиникаларида даволаш ҳақи 81,3 процент кўтарилди.

ДЕҲЛИ. Шу йил 14 ноябрдан 13 декабргача Ҳиндистон пойтахтида халқаро савдо ярмаркаси ўтказилади. Шу ҳақда эълон қилинди. 46 мамлакатдан икки ярим мингдан кўпроқ фирма, компания, савдо ташкилотлари ярмарка ишида қатнашади. Бу ярмарка турли давлатлар ўртасидаги иқтисодий ва савдо алоқаларини кенгайтиришга хизмат қилади.

МОНТЕВИДЕО. Уругвай радиоэшиттириш давлат хизмати биносида рўй берган ёнғин вақтида кинофильмларнинг 700 дан ортиқ нусхалари нобуд бўлди. Улар орасида жаҳонда якка-ягона лентадар ҳам бор эди. Ёнғин француз, итальян, немис, америка ва совет кино санъати коллекцияларини ҳам яксон этди.

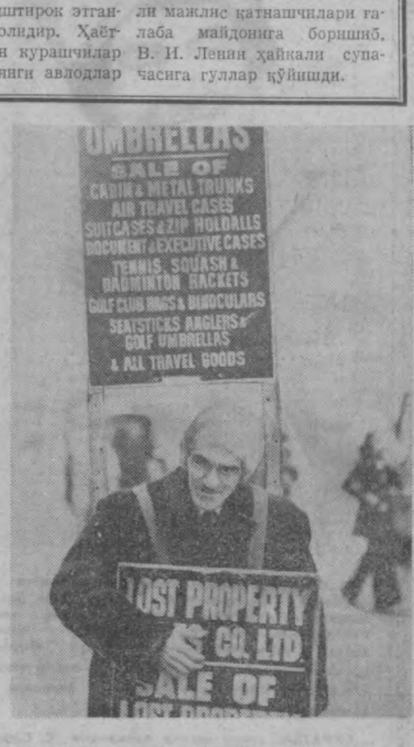

ЛОНДОН. Англия пойтахтининг энг гавжум кўчаларидан бири бўлган Оксфорт-стритдаги одам — «реклама». Бу мамлакатда камбағаллар тирикчилик учун мана шу усулда ҳам пул топадилар.

В. Созинов фотоси.

ТАСС фотохроникаси.

БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Мажбуриятларда битилган

Октябрь райони *Чилонзор райони*

ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

⊙ БЕШ ЙИЛЛИК УЧИНЧИ ЙИЛИ ТОПШИРИҒИГА ҚЎШИМЧА 4,4 МИЛЛИОН СЎМЛИКДАН ЗИЁД САНОАТ МАҲСУЛОТЛАРИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНДИ.

⊙ БАРЧА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИНИНГ ЎСИШИГА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ТУФАЙЛИ ЭРИШИЛДИ.

⊙ РАЙОННИНГ БЕШ КОРХОНАСИ МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИНГ 641 МИНГ СЎМ ОШИБ КЕТИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙДИ.

⊙ РАЙОН САНОАТИ 1973 ЙИЛНИНГ ЯНВАРЬ-ДЕКАБРИДА ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 3 МИЛЛИОН 147 МИНГ СЎМЛИК БУЮМЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРДИ ВА РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛДИ.

⊙ ЧИЛОНЗОРЛИКЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИНИНГ ЎСИШИГА АЙНИҚСА КАТТА ЭЪТИБОР БЕРДИЛАР. 1972 ЙИЛ БИЛАН СОЛИШТИРГАНДА, У 118,8 ПРОЦЕНТНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.

⊙ ЛЕКИН ШУ БИЛАН БИР ҚАТОРДА МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИ ҲИСОБИГА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ҲАЖМИНИНГ ЎСИШИ БУ ЕРДА БОР-ЙЎҒИ 35,6 ПРОЦЕНТНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.

№№ Кўрсаткичлар	Октябрь райони: 1973 йилнинг 12 ойида	Октябрь райони: 1972 йилнинг 12 ойида	Чилонзор райони: 1973 йилнинг 12 ойида	Чилонзор райони: 1972 йилнинг 12 ойида
1. Маҳсулот реализацияси (процентларда)	103,6	102,0	104,4	102,8
2. Пландан ташқари реализация (минг сўм ҳисобида)	4429	2297	3147	1653
3. Реализация ҳажмининг ўсиши (процентларда)	104,1	104,6	117,4	115,5
4. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши (процентларда)	104,7	105,5	118,8	116,0
5. Меҳнат унумдорлиги (процентларда)	104,0	100,6	100,6	105,9
6. Меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръати (процентларда)	105,4	103,3	105,9	107,0
7. Меҳнат унумдорлиги ҳисобига ишлаб чиқаришнинг ўсиши (процентларда).	100	61,8	35,6	47,5
8. Таннархни арзонлаштиришдан келган фойда (минг сўм ҳисобида)	233	667	255	305
9. Планни бажара олмаган корхоналар (корхоналар сони)	—	2	—	1
а) маҳсулот реализацияси бўйича берилмаган (минг сўм ҳисобида)	—	785	—	180
б) меҳнат унумдорлиги бўйича (корхоналар сони)	1	9	2	1
в) таннарх бўйича (корхоналар сони)	5	7	1	2
г) номоматга йўл қўйишди (минг сўм ҳисобида)	641	469	98	34
10. Арзонлаштиришга эришган корхоналар:				
а) маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича (корхоналар сони)	6	8	—	—
б) меҳнат унумдорлиги бўйича (корхоналар сони)	2	9	—	1
11. Маданий-маиший маҳсулот ишлаб чиқариш (планга нисбатан процент ҳисобида)	101,1	93,3	101,2	99,1
12. Маданий-маиший маҳсулот ишлаб чиқаришнинг ўсиши (ўтган йилнинг шу даврига нисбатан процент ҳисобида)	114,8	99,9	141,8	132,2
13. Капитал қурилиш (марказлашган молиявий манбаалар) Ун бир ойлик кўрсаткичлар: а) планга нисбатан процентларда)	74	89	71	76
б) турар жой майдони ишга туширилди (минг квадрат метр ҳисобида)	34,6	20,6	6,5	28,1
14. А. Девятова ва Л. Казанцева ташаббуси бўйича мусобақалашаётганлар сони	3300		1 мингга яқин	
15. 1975 йил ҳисобига меҳнат қилаётганлар сони	376		152	
16. Шахсий беш йиллик планини бажарганлар сони	51		42	

ОКТЯБРЬ ва Чилонзор. Бир-бири билан мусобақалашаётган районлар... Беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили бу районларнинг меҳнаткашлари учун чин дан ҳам зарбдор йил бўлди. Социалистик мусобақанинг кенг қулоч олдирилганлиги, минглаб мусобақадошларнинг ижодий изланиши катта зафар билан якунланди. Ҳар иккала район ўз зиммасига олган юксак социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарди.

Хўжаликларнинг иқтисодий фаолиятида қўлга киритган юксак иш якунлари фақатгина муҳим кўрсаткич — пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот ва меҳнат унумдорлигининг ошиши сингари кўрсаткичлардагина ўз ифодасини топиб қолмади. Якунларга сарҳисоб қилинган пайтда социалистик мажбуриятларнинг маҳсулот таннархини пасайишдан олаётган фойдаси, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш, йиллик ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш юзасидан мусобақа қатнашчилари ҳаракатининг кўлами сингари вазифаларнинг бажарилиш даражасини ҳам эсдан чиқармаслик керак.

Хўш, бу ўринда қайси районга оғирлик тарози босади? Келинг, бу ўринда шаҳар статистика бошқармасининг районлар кўрсаткичи якунлари ҳақидаги умумий кўрсаткичлар рўйхатига кўз югуртирайлик. Чилонзор районида шаҳар бўйича маҳсулотни реализация қилиш ҳажми ўсиши бўйича юксак кўрсаткичга эришилди. Бу ерда шунингдек, 1972 йил билан солиштирганда ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш даражаси жуда ҳам юксак даражададир. У 118,8 процентни ташкил этди. Хўш, бу рақамлар нимадан дарак беради? 1973 йили Чилонзор районида ишлаб чиқаришни юксалтириш, янги қувватларни тезлик билан ишга тушириш янада интенсив даражада олиб борилди.

Октябрь районида меҳнат унумдорлиги ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмининг умумий ўсишига (бу — 9,5 миллион сўмликдан зиёддир) эришилди. Бу омиллар айниқса қимматли ва муҳим аҳамиятга эгадир. Чунки улар ишлаб чиқариш резервларидан район корхоналарида янада тўла суратда фойдаланилаётганлиги, илмий-техника тараққиёти йўлида етарли даражада кураш олиб борилаётганлигидан дарак беради.

Бошқа томондан олиб қараганда чилонзорликлар маҳсулот таннархини пасайтириш бўйича юксак кўрсаткичга эришдилар. У 255 минг сўмни ташкил этди. Бу ерда кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш тўғрисидаги КПСС XXIV съезди Директивалари ҳаётга кенг жорий этиляпти. Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш 1972 йил билан солиштирганда 41,8 процентга ошганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак.

Корхоналар экономикаси тараққиёти хўжалик фаолиятида яна бир муҳим бир белги кўзга ташланади. Чилонзор районида 1972 йил билан солиштирганда ишлаб чиқариш ҳажмининг пасайиш ва меҳнат унумдорлигининг пасайишига йўл қўйган корхоналар йўқ. Олдинга қараб интилишдек ажойиб ҳаракат район саноат корхоналари ишидаги кўзга ташланадиган йўналишлардан биридир. Октябрь райони индустрияси ходимлари бу борада ҳали янада интенсив суратда анча ишларни бажаришлари керак.

Шу нарса қувончлики, мусобақадош районларнинг завод ва фабрикаларида фрезерчи Альбина Девятова ва тўқимачилар Лидия Казанцева билан Евгения Губиналарнинг ташаббуси бўйича шахсий беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш бўйича бошлаган ташаббуслари кенг қулоч ёйди. Ҳозирги пайтда юзга яқин ишчи 1976 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти.

Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган Тошкентдаги 7-босмахона полиграфчилари шу кунларда фидокорлик билан меҳнат қилаётирлар. Барча буюртмалар ўз вақтида юқори сифат билан бажарилмоқда. Босмахона коллективининг ана шу ютуқларида сиз суратда кўриб турган зарбдор линотипчилардан Светлана Андросова билан Раъно Қосимованинг ҳам катта ҳиссалари бор.

М. Нуриддинов фотолари.

ОЛИМЛАР МАҲАЛЛА МЕҲМОНИ

Кеча

ОКТЯБРЬ РАЙОНИДАГИ «ЧАҚАР» МАҲАЛЛАСИГА АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АДАБИЁТ МУЗЕЙИ ОЛИМЛАРИ МЕҲМОН БЎЛИБ КЕЛИШДИ.

Музей директори, профессор Ҳ. Сулаймонов, филология фанлари кандидатлари М. Муродов ва С. Асқаров 50 йил мобайнида Совет Ўзбекистонида фан ва маданиятнинг равнақ топиши ҳақида гапириб бердилар.

Алишер Навоий номли маданият уйи ташаббуси билан райондаги бир қатор маҳаллаларда ана шундай қизиқарли ва мазмунли учрашувлар ўтказилмоқда. Уларда маданият уйининг бадиий ҳаваскорлик коллективлари концертлар бермоқдалар.

• Газетхон хатларини шарҳлаймиз

Тешиқ эшикли трамвай

5 январь куни кечқурун ишдан чиқиб уйга келмоқчи бўлиб трамвай бекатида турган эдим. Бекатга 7-маршрут бўйлаб Студентлар шаҳарчасига қатнайдиган 1269 номерли трамвай келиб тухтади. Одам тирбанд эди. Бир амаллаб трамвайга чиқиб олдим. Трамвай эшиги ойналари синиқ, тешикдан кирган совуқ шамол кишини жунжиктирарди. Трамвайда кетаётган йўловчиларга, айниқса шу ерда ўтирган бир ёш болали онага айниқса қийин бўлди. Нега энди қишнинг аёзли кунларида линияга ойналари синиқ трамвайни чиқаришаркин?

А. УРОЗМЕТОВ,
студент.

Редакциядан: бу масала юзасидан 2-трамвай депосининг директори М. Валиев қуйидагиларни билдирди:

— Текширишимиздан аниқланишича, ўша куни 7-маршрутда қатнайдиган 1269 номерли трамвай эшикларининг ойнаси ҳақиқатан синиқ экан. Ҳозир бу камчилик тузатилди. Маршрутга ойнаси синиқ трамвайларни чиқармасликни қаттиқ назорат қилиш тегишли ходимларга топширилди.

• Эртага бугунгидан яхшироқ ишлайлик

ЗАРБДОР МЕҲНАТЛА НИШОНЛАЙМИЗ

БАРЧА совет кишилари қатори комбинатимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ҳам КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар.

Шу куни комбинат партия бюроси касаба союз комитети билан биргаликда Мурожаатни меҳнаткашлар ўртасида муҳокама этиш ва 1974 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилиш мақсадида партбюро, касаба союз аъзоларини цехлардаги бешта бошланғич партия ташкилоти ва цех комитетларига бириктирди.

Коллективимиз партия даъватларига лаббай, дея жавоб берди, зарбдорларча меҳнат қилиб, аниқловчи йил давлат планларини барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича ошириб бажариш юзасидан ўз имкониятларини чамалаб, оширилган мажбурият қабул қилди.

Партия ва ҳукуматнинг 1973 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарорига жавобан ҳал қилувчи йилда қилинган зарбдор меҳнат ўз самарасини кўрсатди. Қоғоз, картон, маданий-маиший товарлар, жумладан, ўқувчилар дафтарлари ишлаб чиқариш йиллик плани муддатидан илгари — 23 декабрда бажарилди. Йил охиригача социалистик мажбуриятда қабул қилинган 270 тонна ўрнига планга қўшимча 600 тоннадан кўпроқ қоғоз, 70 тонна ўрнига 200 тонна картон, 15 минг ўрнига 23 минг сўмлик маданий-маиший товарлар ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш пландагидан 3 процент кўпайди. Йиллик планда белгилангандан 200 минг сўмлик қўшимча фойда кўрилди. Тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришда жонбозлик кўрсатиб келаётган коллективимизнинг эришган меҳнат зафарлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланмоқда.

Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида ҳам Бутуниттифоқ социалистик мусобақа ғолиби деб топилган коллективимиз етакчи ўринларни эгаллаб, 2—3 кварталларда СССР целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги коллегияси ва ўрмон, қоғоз ҳамда ёғочни қайта ишлаш саноати ишчилари касаба союзлари Марказий Комитетининг қарори билан пул мукофотини олишга муваффақ бўлди.

Илғор ишчилар, инженер-техник ходимлардан 44 киши «1973 йил социалистик мусобақа ғолиби» нишони билан мукофотланди. Улар орасида коммунистлардан Василий Артюхов, Елена Пархоменко, Комил Давлатшин, Александр Фролов, Галия Табакова, Галия Куйдина, комсомол аъзоси Галия Пиянова, шаҳар Советининг депутати Валентина Сураева ва бошқа новаторлар бор.

Ишчи коллективлари яқиндагина Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилиб, олтин юбилейга муносиб тўёналар ҳозирлаш тадбирларини белгилаб чиққан эдилар.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида: **«1974 йил планини тўла ва ошириб бажариш шу беш йилликни муваффақиятли туғаллаш учун аниқловчи аҳамиятга эга бўлибгина қолмай, балки иқтисодий имкониятларни янада ошириш ва келгуси беш йилликда халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини тобора юксалтириш учун мустаҳкам негиз яратиш йўлидаги муҳим қадам ҳам бўлади»**, дейилади.

Мурожаатдан руҳланган коллективимиз аниқловчи йил учун муқобил план қабул қилди. Муқобил планга кўра, 1974 йилда 24 минг 100 тонна қоғоз, 8 минг 500 тонна картон ишлаб чиқариш ва реализация қилиш; йиллик планга қўшимча 300 тонна қоғоз, 60 тонна картон, 8 минг сўмлик маданий-маиший товарлар тайёрлаш ва истеъмолчиларга етказиб бериш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилинди.

Бундай оширилган план ва социалистик мажбуриятларнинг ўз вақтида кўнгилдагидек бажарилиши кўп жиҳатдан ишчи коллективларига боғлиқ. Уларнинг социалистик мусобақани янада авж олдиришларига, иш вақтидан, техникалардан унумли фойдаланиш, янги техника ва илғор технологияларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, маҳсулот сифатини ошириш, таннархини камайтириш, хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланишларига боғлиқдир. Бу борада коммунистлар авангардлик ролини ўйнашлари ва социалистик мусобақа байроқдори бўлишлари керак.

Комбинат коллективи беш йилликнинг аниқловчи тўртинчи йилида ҳам Пенза шаҳридаги «Маяк революции» номли қоғоз фабрикаси коллективи билан ўзаро мусобақалашиб ишлашга қарор қилди.

Л. ГАРБАР,
қоғоз комбинати партия ташкилотининг секретари.

С. Сафиуллин «Таштрансспецстрой» трести 37-қурилиш бошқармасининг Б. Тестоедов бошлиқ водопроводчилар бригадасининг илғор электр пайвандчиларидан бири ҳисобланади. Ҳозирги вақтда у ўз коллективи билан бирга Юнусобод массивининг Д—2 микрорайонида барпо этилган 576 ўринли «Интурист» ётоқхонаси биносида ишламоқда.

СУРАТДА: илғор электр пайвандчи С. Сафиуллин.

И. Шоноғомов фотоси.

• Сўз — ишлаб чиқариш илғорларига

ЗАФАРЛАРИМИЗ ИЛҲОМЧИСИ

Ҳар бир йилимиз ўзига хос хусусият ва саховатга эгадир. 1973 йил тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи зарбдор йили бўлди.

Трест бинокорларининг ғайрат-шижоати туфайли йиллик план бош пудрат бўйича 658 минг сўм, ўз кучларимиз бўйича 1 миллион 382 минг сўм ошиғи билан адо этилди. Ўтган йили социалистик мусобақага 53-пардоз ишлари бошқармасида айниқса катта эътибор берилди. Мусобақа тез-тез якунланди, ғолиблар тақдирланди. Натижада, бошқарма йиллик планни трестда биринчи бўлиб — 23 ноябрда адо этди. Шунингдек, йиллик планларини 22, 13, 10, 8-қурилиш бошқармалари ҳам барча кўрсаткичлар бўйича ошириб адо этдилар. Трестда тежамкорликка эътибор беришимиз, қурилиш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш туфайли фақатгина цементдан 65 минг сўмлик иқтисод қилдик. 112 тоннадан ортиқ металл тежалди.

Москвалик бинокор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобиннинг бригада пудрати методи бинокорларимизга жуда қўл келмоқда. Т. Самиғов, И. Мичнулис бошлиқ бригада азаматлари бу усулда меҳнат қилиб, қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

13-қурилиш бошқармасининг Тўлқин Самиғов бошлиқ бригадаси Бешқайрағоч массивида 500 кишига хизмат қилувчи поликлиника биноси қурилишини пудратга олиб ишлади. Ички резервларни излаш, иш вақтидан унумли фойдаланишга интилиш бригада бинокорлари объектни муддатидан 3 ой олдин битказиб, сайқалчиларга топширишга имкон берди. Шу кунларда тўққизинчи беш йиллик охирги йилининг январь ойи ҳисобига иш бажараётган бу меҳнатсевар коллектив беш йилликни тўрт йилда бажаришга аҳд қилган. Бригада аъзолари «Марказ-14» микрорайонида 100 квартирали турар жой биноси қурилишида меҳнат қилишмоқда. Улар бинони Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг олтин тўйи нишонланадиган кунгача фойдаланишга топширишга қарор қилишган.

22-қурилиш бошқармасининг И. Мичнулис бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари ҳам турар жой бинолари қурилишида қатнашиб, злобинча методнинг афзалликларини, шу асосда ишлаш билан қурилишлар муддатини қисқартириш мумкинлигини исботламоқдалар. Бу коллектив 1975 йил ҳисобига иш бажармоқда. Умуман олганда, трестимизда А. Юнусов, Н. Панзидис каби 10 га яқин ишлаб чиқариш илғорлари раҳбарлик қилаётган бригада коллективлари беш йилликни тўрт йилда бажариш иштиёқида меҳнат қилмоқдалар.

Биз бу йил ўтган йилдагидан ҳам кўпроқ турли хил объектлар қурилишида меҳнат қилиб, кўплаб бинокорлик материалларини иқтисод қилиш, беш йилликнинг тўртинчи — аниқловчи йили план топшириқларини муддатидан илгари бажаришимиз лозим.

«ТИИИМСХ» институтининг 2 та корпуси ва холодильниклар заводининг янги корпуси қурилишини юбилей объектлари деб эълон қилганмиз. Шунингдек, юбилей йилида «Марказ-27» микрорайонида, Бешқайрағоч, Юнусобод каби янги массивлар қурилишида кўплаб турар-жой бинолари, мактабгача болалар ва болалар муассасалари ҳамда бошқа бир қанча саноат корхоналари қурилишларида меҳнат қилиб, республикамизнинг олтин тўйигача фойдаланишга топширишимиз керак.

Ўтган йили трестимизда қурилиш майдонларини бетон ва қоришмалар билан намунали таъминлаш мақсадида янги суткалик график системаси асосида иш олиб бордик. Яъни бизни материаллар билан таъминловчи 4-темир-бетон буюмлари заводига керакли буюртмалар ҳақида бир сутка олдин маълумот бера бошладик. Бунинг натижасида, қурилиш майдонларини материаллар билан таъминлаш ишини анча яхшилашга эришдик. Аммо бироз вақт ўтгач, темир-бетон буюмлари заводи ва «Главташкентстрой» транспорт бошқармасига қарашли 1-автобаза раҳбарлари суткалик графикка амал қилмаслиги сабабли, баъзан объектларни материал билан таъминлаш сал оқсади.

Бу йил зиммамизда масъулиятли вазифалар турибди. Бу ташкилотлар юбилей йилида қурилиш майдонларини материаллар билан таъминлашни яхшилашимизга яқиндан ёрдам беришлари керак.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида «1974 йилда КПСС XXIV съездининг қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун курашда меҳнат ғайрат-шижоатини оширишга, КАМ ЧИҚИМ ҚИЛИБ, КЎПРОҚ, ЯХШИ СИФАТЛИ МАҲСУЛОТ ТАЙЁРЛАЙЛИК», деган шиор остида план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани янада кенг авж олдиришга даъват этилади.

Биз Мурожаатни қунт билан ўрганмоқдамиз. Мурожаатда айтилган ғоялар асосида иш олиб борамиз. Улар бизнинг аниқловчи йилдаги жанговар иш программамиз бўлади.

Д. АКРАМОВ,
«Главташкентстрой» Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш тресги меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи.

• Хат — босилмади, аммо чора кўрилди

Магазинда тартиб ўрнатилди

Газетхонлардан бири ёзган хатида Киров райпишчеторгига қарашли 16-магазинда аҳолига кўнгилдагидай хизмат қилинмаётгани, айрим ҳолларда совет савдоси қоидаларига хилоф иш тутилиши кўрсатилган эди.

Райпишчеторгдан хабар қилинишича, хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Айбдорларга нисбатан чора кўрилган.

Магазинда тартиб ўрнатиш учун зарур тадбирлар белгиланди.

Маршрут узайтирилди

Яна бир хатда 40-автобус маршрути ўзгартирилганидан шикоят қилишган эди.

3-автобус паркидан хабар қилинишича, Дадабоев кўчасига қувур ўтказилгани сабабли маршрут ўзгартирилган эди. Ҳозир 40-автобус маршрути анча узайтирилди.

Бадиий буюмлар фабрикасининг ишчан коллективи сўзана, палак, гулкўрпа, дўппи каби бадиий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ой сайин кўпайтирмоқда. Корхона ишчилари ўртасида тўққизинчи беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари бажариш ҳаракатига қўшилган чевар ишчилар сони ошиб бораяпти.

Мана бу суратда корхона попоп цехининг ёш зарбдор коммунист тикувчиларидан Шарқия Лутфуллаева, Гавҳар Нуриддинова ва Мавжуда Одилова ўртоқларни кўриб турибсиз.

Урта Осиё метеорология регионал илмий-тадқиқот институти коллективи зарур метеорология маълумотларини ўрганиш ва таҳлил этиш устида кенг кўламда илмий-тадқиқот ишлари олиб бормоқда.

СУРАТДА: институтнинг бир группа ходимлари метеорологик маълумотларни ишлаш пайтида.

Ф. Мўминов фотоси.

СЮЖЕТ ЖОЗИБАСИ

Ҳаваскорлар ҳикоялари ҳақида

АСАР сюжети ҳақидаги тушунчани мактаб партасидаёқ ҳамма эшитган. Асар сюжети деганда унда тасвирланган воқеалар кўз ўнгимизга келади. Лекин сюжетни бадиий асарнинг бошқа томонларидан — ғоявий мазмуни, қаҳрамонлар характеридан ажратиб тасвирлаш мумкин эмас.

Ҳар бир асар сюжети маълум ғояни ифодалашга, маълум характерларни очишга хизмат қилсагина китобхонни зериктирмайди, аксинча ўқувчи қалбида ҳаяжон уйғотади, асар воқеаларга қизиқиш саҳифама-саҳифа кучайиб боради.

Асар сюжетининг автор бош мақсадини очиш йўлида хизмат қилишини англаш учун бир мисол олайлик. А. Қаҳҳорнинг «Анор» ҳикоясида битта воқеа тасвирланади. Туробжон уйига келганида бошқоронғи хотини билан ғижиллашиб қолади. Унинг хотини анорга бошқоронғи. Туробжонда эса анор йўқ. Анор олишга пул ҳам йўқ. Шу тариқа эр-хотин бир-бирларига аччиқ-аччиқ гаплар айтишади. Хотин эрини ношудлигида айблайди. Эр хотинни нобоп нарсага бошқоронғи бўлгани учун сўкади. Хуллас шу кеча Туробжон ўғрилик қилади. Бойнинг ҳовлисидан анор ўғирлаб келтиради. Худди ўша куни бойнинг уйида мушаккозлик авжида, бешик тўйи қилинаётгани аён бўлади. Битта мушак фалон пул. Бир отишда ўнлаб мушак отилса неча сўм бўлади, деган савол беихтиёр қаҳрамонлар хаёлидан кечади.

Ҳикоядаги ҳар бир воқеага, қаҳрамонларнинг ҳар бир гапига ишонасиз. Асар сюжети сизнинг хотирангизда узоқ сақланиб қолади. Аслини олганда балки ўша куни бойникида бешик тўйи бўлмаган-дир. Худди ўша Туроб-жон ўғрилик қилган оқшомда мушак отилмаган ҳам бўлиши мумкин. Лекин автор бир қарашда бир-бирига боғланмаган воқеаларни чамбарчас улаб юборади. Китобхон бир томонда камбағал йигит суюкли хотинига бошқоронғи бўлганида ҳам оғзига ёқарини топиб беролмаяпти-ю, нариги томонда бойлар пулини қаёққа қўйишини билмай мушакбозлик қилиб ётибди, деган хулосани ўз-ўзидан чиқариб олади. Асардан кўзланган бош мақсад ҳам шу — замоннинг адолатсизлигини тасвирлаш. Ёзувчи ҳикоянинг сюжетини бош ғояни очишга бўйсиндирган. Барча яхши ҳикояларда шундай ҳолни кўриш мумкин.

Бошловчи авторлар бу борада кўпинча оқсайдилар. Бир қарашда уларнинг машқларида киши ишониши мумкин бўлган воқеалар тасвирланади, асарни ўқиганингизда ҳаётда чиндан ҳам шундай воқеа бўлиши мумкин деб ўйлайсиз. Лекин ҳаяжонланмайсиз. Узингизда катта руҳий ўзгариш сезмайсиз. Т. Аслоновнинг «Кўнгил дафтари» ҳикоясида кишининг кўз ўнгига келадиган ҳолатлар, одамлар тасвирланади. Баъзи саҳифаларда улар китобхон кўз ўнгида анча ёрқин жонланади. Ғофуржон деган йигит армиядан қайтганидан кейин Кумрихон деган қизни севиб қолади. Улар мактабда бирга ўқишган. Аммо бир-бирларига кўнгил беришмаган эди. Ғофуржон хизматдан қайтганидан кейин қизни тўсатдан севиб қолади. Ҳаётда худди шундай ҳолат бўлиши мумкин. Шунинг учун ҳам сиз қаҳрамонларнинг канал бўйида учрашганларига, кўнгилларидаги гапни бир-бирларига айтганларига ишонасиз. Шунинг учун асарнинг давомини синчиклаб кузатиб борасиз. Ўша суҳбатлардан бирида қиз уйига совчилар келаётганини айтади. Ғофуржон эртасигаёқ Кумрихоннинкига уйидагиларни юборади. Ўзи эса марказга ўқишга йўл олади. Аммо кейинги воқеалар ёшлар кутганидек бўлиб чиқмайди. Қизнинг ота-онаси бошқа кишилар билан унашиб қўйишади. Ғофуржоннинкидан борган совчиларни қайтариб юборишади. Ғофуржон бу гапларни эшитиб қишлоққа қайтиб келади. Қиз билан яна ўша канал бўйида учрашиб гаплашади. Қиз энди ота-онасининг юзини ерга қарата олмаслигини айтиб, йигит билан Тошкентга кўчиб кетишдан бош тортади. Йигит Тошкентга қайтиб келганидан кейин орадан кўп ўтмай қиздан тўйга таклиф қилиб ёзган хат олади.

Ҳаётда шундай воқеа бўлиши мумкинми? Мумкин. Балки ҳикояда тасвирланган воқеа айнан шундай бўлиб ўтгандир. Лекин нима учун бу ҳикоя ўқувчини ҳаяжонга солмайди. Нима учун дарров эсдан чиқиб кетади? Бунинг сабаби шуки, унда тасвирланган воқеа ягона мақсадга бўйсундирилмаган. Унда айтилмоқчи бўлган ғоянинг ўзи мужмал. Шу тариқа асар қаҳрамонларининг ўзига яраша феъли, характери ҳам очилмай қолган.

Кўпинча бошловчи қаламкашлар ўз машқларини «воқеий ҳикоя» деган рубрика остида ёзадилар. Бундай қилишдан мақсад «Мен ёлғон нарсани ёзганим йўқ, асарда тасвирланган воқеа ҳаётий» деб таъкидлашдир. Шундай бўлиши мумкин. Лекин бўлиб ўтган воқеани тасвирлашнинг ўзи ижод эмас. Бадиий асар яратиш учун авторда катта мақсад бўлмоғи керак. Шу жиҳатдан қараганда Я. Собировнинг «Баҳордаги бахт» ҳикояси диққатга сазовор. Ҳикоя муаллифининг тасвирлашича бир йигит Навоий майдонидаги фонтан ёнида бир қиз билан танишиб қолади. Бир қарашданоқ уларнинг гап-сўзи бир-бирига маъқул келади. Улар тез-тез кўришиб туришади. Автор уларнинг Навоий кўчасидан анҳоргача юриб келиб, Анҳор бўйлаб, Гагарин паркига киришгача, паркдаги скамейкалардан бирига газета ёзиб ўтиришларигача батафсил тасвирлайди. Ҳаётда шундай бўлиши мумкинми? Жуда ҳам мумкин. Лекин бу ҳикоя эмас. Негаки, асардан кўзланган мақсаднинг ўзи йўқ. Шунинг учун ҳам ҳаётда ҳар куни рўй бериши мумкин бўлган воқеа бадиий асарнинг сюжетига айлана олмаган. Ана шу талабдан келиб чиқилганида А. Ҳошимов, А. Маҳмудов, А. Мирзаев, Ж. Омоновларнинг машқлари ҳам эълон қилишга яроқли эмас.

Қ. Хожиевнинг «Етоқдош» ҳикоясида бир-бирига мутлақо зид бўлган икки хил одамнинг тўқнашуви тасвирланади. Улардан бири ўз мақсади йўлида қаттиқ интиладиган, ҳар қандай машаққатни енгиб ўтишга ҳаракат қиладиган йигит. У кириш имтиҳонларидан ўта олмаса ҳам мақсадидан воз кечмайди. Кечки бўлимда ўқиб, қурилишда ишлайди. Унинг орзулари катта. Ҳалол хизмат қилиб эл-юрт олқишини қозонмоқда. Иккинчиси эса оилавий ҳаётдан ёлчимаган, ўқишни ҳам, ишни ҳам эплай олмай ҳамма нарса жонига теккан одам. Ичишдан бошқа нарсани билмайди. Ҳикояда уларнинг тўқнашуви анча ишонарли тасвирланган. Икки хил характернинг белгилари оз бўлса-да кўзга ташланади. Лекин бу асарда ҳам авторнинг бош мақсади мавҳум бўлиб қолган. Шунинг учун ҳам қаҳрамонларнинг зиддияти оддий гаплар йиғиндисидан иборат бўлиб қолган. А. Бобоназаров, А. Худойназаров, А. Жаманбоев, О. Алиев, Т. Шодмонов, Э. Ҳасанов, Н. Тургунов кабиларнинг машқлари ҳақида ҳам шу фикрни айтиш мумкин.

Модомики, сюжетнинг жозибадор бўлиши ўқувчини ҳаяжонга солиши ёзувчининг бош ғоясига боғлиқ экан, биринчи навбатда ўқувчига маънавий озиқ берадиган, уни ҳаётнинг маълум бир ҳақиқатини ёқлаш ёки рад этишга ўргатадиган катта мақсадни кўзламоқ керак. Шундагина асар воқеалари ҳам хоҳ у кескин зиддият билан тўлиқ бўлсин, хоҳ ҳаётдаги оддийгина воқеа тасвирлансин, ўқувчининг қалбини ларзага соладиган бўлади.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Шу кунларда Охунбобоев номидаги маданият уйи қошида ташкил этилган халқ театрида Узбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллик тўйига қизғин тайёргарлик ишлари бошлаб юборилди. Театр коллективи бу санага бағишлаб Х. Нуъмон ва А. Шораҳмедовларнинг «Ота» романи асосида тайёрланган «Биринчи президент» номли тўрт парда саккиз кўринишли драмани томошабинларга тақдим этиш ниятида. Ҳозир шу асар устида иш олиб борилмоқда.

Ёш талантлар бу йил А. Шокировнинг «Гул ғунча», Б. Раҳмоновнинг «Юрак сирлари», Ҳамза Умаровнинг «Ёра юрган кўчалар» пьесаларини томошабинлар ҳузурига ҳавола этишади.

Ҳисса қўшайлик

КЕКСАЙДИМ ДЕМАНГ...

ҚАРИЛИК экан-да, янги йил арафасида касал хуруж қилиб уч-тўрт кун ётиб қолдим. Очиғини айтсам, ғимирлаб ўрганган киши тинч ётолмас экан. Бекорчиликдан юрагим тарс ёрилиб кетай деди. Яхшиямки, бахтимга газета-журналлар бор. Ҳар куни почтачи келишини интизор бўлиб кутаман.

Шундай кунларнинг бирида «Тошкент оқшоми» газетасида «Кексайдим деманг» янги рубрикаси остида Саксон отанинг мақоласини ўқиб қолдим. Гап биз кексаларнинг жамиятга, кундалик ҳаётга актив аралашувимиз ҳақида борарди. Ҳаммаси дилдаги гаплар.

Узоқ ўйланиб қолдим. Ҳали Саксон отаки, шунчалик тетик, бардам бўлиб эл-юрт ғамида юрган экан, биз Етмишвойларнинг ташвишсиз яшашимиз инсофданми? Беихтиёр хаёлимга хўш, мен ўзим нима иш қиляпман, деган савол келди. Ўйлаб турсам, маҳалладаги икир-чикирлардан ташқари ҳали айтгулик бирор иш қилмаяпмиз. Ташвиш босиб кетди. Одамлар мени ҳурматлаб маҳалла комиссиясига раис қилиб сайлаган бўлса-ю, мен улар ишончини тузукроқ оқлай олмасам? Ахир, ҳар бир хайрли ишга мен бош-қош бўлишим керак-ку! Ўрнимдан туриб шарт кийиндим.

Одам таптини одам олади, деганлари бежиз эмас экан. Иш билан бўлиб бетоблигим ҳам эсга келмай қолди. Активлар билан бу йилги иш режасини тузиб турган эдик, бирдан матбуотда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати босилиб чиқди. Кўплашиб ўқидик.

— Шу хусусда менда бир фикр туғилди, — деди активларимиздан бири Икром ота Каримов.

Ҳаммамиз унга тикилдик.

— Маҳалламиз Янги обод массивидагина эмас, балки Ҳамза районида илғор ҳисобланади. Шундай экан, биз қариялар долзарб вақтда қўл қовуштириб ўтирмай, «Районда энг обод маҳалла» номини олиш учун ташаббус бошласак. Шу ҳақда бутун маҳаллаларга қарата мурожаат қилсак.

Ҳамма Икром отанинг фикрини бир овоздан тасдиқлади.

Кўплашиб аниқ тадбирлар режасини тузиб райижрокомга тақдим этдик. У ердагилар бизнинг ташаббусимизни маъқуллашди.

Халқимизда «ваъда вафоси билан» деган нақл бор. Сўз бердингми бажаришинг керак. Кўриниб турибдики, бир масъулиятимизга ўн масъулият қўшиб ишлашимиз керак. Эл олдида юзи шувит бўлиб қолишдан асрасин.

Галдаги тадбирларимиздан бири энг аввало Ленинчи, Миршаропов, Мусаффо, Янгилик, Айриева каби катта кўчалар қатори майда кўчаларни ҳам ободонлаштиришга киришишдир. Кўчаларнинг икки четига керагича мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазилади. Ранг-баранг анвойи гулзорлар ҳосил қилинади. Барча хонадонлар ўз территориялари олдини озода тутадилар ва ободонлаштирадилар.

Ёз кунлари аҳолининг мириқиб ҳордиқ чиқариши учун маҳалламиз четидаги фойдаланилмай ётган майдонда боғ бунёд этамиз.

Шу кунларда маҳаллада маданият уйи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Бунда қишлик ва ёзлик кинотеатр, клуб, кутубхона, биллиардхона, шахмат-шашка хоналари ўрин олган. Бичувчи ва тикувчилик, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари учун ҳам махсус хоналар бунёд этиляпти. Бу жамоатчилик биносини иккинчи квартал охиригача битказиб, фойдаланишга топширишга эришамиз.

Асосий кўчалардаги уйларнинг деворлари ҳар хил, паст-баланд. Уларни бир хил қиламиз. Чойхонани ҳақиқий маданий дам олиш хонасига айлантирамиз. Унинг атрофи гулзор қилиниб, ўртада фонтанча қад кўтаради.

Маҳаллада таълим-тарбия ишига ҳам кенг эътибор берилаётир. Албатта ҳамма жойларда бўлгани каби бизда ҳам бу борада камчиликлар бор. Биз бу нуқсонларнинг олдини олиш учун ҳаракат қиляпмиз. Бир мисол. Қўни-қўшнилар Икромжондан шикоят қилиб қолишди. Кўп ичади. Ҳар куни уйда тўполон. Хотини ва болаларига кун бермайди. Бу ҳақда мен актив Акмал Юсуповга маслаҳат солдим.

— У билан гаплашиш керак, — деди у.

Икки қария йўлга тушдик. Унинг эшигига етганимизда ичкаридан бақириқ-чақириқ овозлари эшитилди. Бир-биримизга қараб қолдик. «Жанг» устидан чиқибмиз. Икром «шер» бўлиб келган экан. Унинг бу қилиғидан хотини ва олти боласи безовта эди. Болалар бизни кўриб қувониб кетишди. Отамизни тинчлантиргани келишди, деб ўйлашди. Ўша куни Икром билан гаплашишнинг иложи бўлмади. Уни эртасига маҳалла идорасига чақиртирдик. Активлар билан ўртага олдик. Ачитиб сўзладик, қилмишини юзига солдик. У ичмасликка сўз берди. Мана, ҳозир И. Каримовнинг ўзи маҳалламиз активларидан бири бўлиб қолди.

Тўйларни ҳам ичкиликсиз ўтказишга эришаяпмиз. Безори ва арoқхўрлар ўртоқлик суди томонидан қаттиқ жазоланмоқда. Ҳали қиладиган ишларимиз жуда кўп. У барчамиздан катта куч-ғайрат талаб этади. Тадбирларимиз қоғозда қолиб кетмаслик учун ҳар бир қилинадиган ишга бирор кишини масъул этиб тайинладик. Бу ишни асосан қарияларимиз ўз зиммаларига олишди. «Ёшларимизнинг, кўп вақтлари ўқишда, ишда ўтади. Биз бекормиз, зеро шу йўл билан ҳам умумхалқ ишига ўз ҳиссамизни қўшган бўламиз», дейишди.

Чиндан ҳам, бахтиёр замонда яшаяпмиз. Юртимизда маъмурчилик, тўкин-сочинлик. Табаррук дастурхонимиз ҳамиша нозънеъматларга тўла. Кунларимиз ойлар билан рақобатлашгудек. Соат сайин хушхабар келиб турибди. Уларда ҳамшаҳарларимизнинг беш йилликни муддатидан илгари бажарганликлари ҳақида ҳикоя қилинади. Қайси корхонага борманг, у ерда ўз зиммасига шахсий мажбуриятлар олиб ишлаётган меҳнат илғорларини учратасиз. Зафарларимиз ва фаровон яшашимизнинг боиси партия ва ҳукуматимизнинг бизга кўрсатаётган ғамхўрлигидандир. Унинг оқилона иш юритиши натижасидир. Ана шундай бахтиёр кунларда биз кексалар ҳам эл-юрт фаровонлиги учун ўз ҳиссамизни қўшсак деймиз.

К. ХУДОЙБЕРДИЕВ.
Ҳамза районидаги «Толариқ» маҳалла комитетининг раиси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер.

● *Кашфиётлар, изланишлар*

МОЛЕКУЛА... ЭЛАГИ

Бундан икки юз йиллар илгари швед олими Кронстедт ғалати бир минерални «Цеолит» — «Қайнар тош» деб атаган ва унинг запаслари табиатда унча кўп эмасди. Тошнинг таъсирида намлик шу ғовақлардан тез буғлана бошлаб, кутилмаган қайнаш ҳодисасини вужудга келтиради.

Суви қочирилган цеолит кристалининг ажойиб бир хусусияти шуки, у муайян моддаларни танлаб ютади. Баъзи молекулаларнинг катта-кичиклигига қараб бир моддани иккинчисидан ажратади. Шунинг учун ҳам олимлар уларни «молекула элаги», деб атадилар.

Харьков асосий кимё илмий тадқиқот ва лойиҳалаш институтининг лабораторияларида янги типдаги сунъий цеолитлар ҳосил қилинди. Улар ўзларининг хоссалари жиҳатидан табиий цеолитдан кўп жиҳатдан устун туради. Масалан, оддий бир оқ порошок цеолитнинг майда кристалларидир.

Олимлар неча юз экспериментлар ўтказдилар. Натижада кислотага ғоят бардош берадиган ва кислотали газлар муҳитида емирилмайдиган цеолитлар олинди. Бу нарса улардан ҳавони булғанишдан сақловчи установкаларда фойдаланишга имкон беради. Кимё ва металлургия заводларининг чиқитларида зарарли сульфат газлари, сульфат ангидрид, азот оксидлари бор. Уларни оддий методлар билан тутиш қийин. «Молекуляр элак» зарарли аралашмаларни яхши тутиб қола бошлади.

Харьковлик кимёгар олимларнинг ишлари шуҳрат топди. Чет эл фирмалари бундай цеолит олиш усулига қизиқиб қолдилар. Бу янгилик учун Франция, ГФР, Бельгия ва ГДРда патент олинди.

Н. НАТ, (ТАСС мухбири).
Харьков.

МОСКВА. СССР Фанлар академиясининг П. Н. Лебедев номли физика институтида янги «Пахра» синхротрони қурилди. У электронларни 1,3 миллиард электрон-вольт энергиягача тезлаштиради, гамма нурлари ва синхротрон нурлари олиш учун мўлжалланган.

СУРАТДА: «Пахра» синхротронининг умумий кўриниши.

О. Кузьмин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ХАЛҚАРО АХБОРОТ: воқеалар, фактлар, янгиликлар

БИРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

ҲАЙДАРОБОД (ТАСС мухбири). Бу ерда ўтказилаётган «Тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик учун» деган миллий конференция охирида кўп минг кишилик митинг бўлди. Ҳиндистоннинг ҳамма штатларидан келган 800 дан кўпроқ вакил, Совет Иттифоқи, ГДР, Чехословакия ва бошқа мамлакатларнинг делегациялари тинчлик тарафдорларининг ана шу Умумҳиндистон анжуманида қатнашдилар.

Конференция ўтказилган Альенде-холл залида Ҳиндистон ҳукумати, парламентининг аъзолари, миллий жамоат ташкилотининг вакиллари нутқ сўзладилар. Конференциянинг ялпи мажлисларида тинчлик ва халқаро ҳамкорлик учун кураш билан ҳинд халқи кенг оммаси манфаатлари йўлида мамлакатнинг социал тараққиётини тезлаштириш ўртасидаги боғланишнинг энг муҳим проблемалари муҳокама қилинди.

Делегатлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити якунлари катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар. Шу визит туфайли тинчлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш учун янги қулай шарт-шароитлар вужудга келганлигини, Осиё қитъасидаги ижобий силжишлар бунинг далили эканлигини нотиқлар уқтириб ўтишди.

Конференция қатнашчилари қабул қилган резолюцияда шу нарса таъкидлаб ўтиладики, Осиё мамлакатларининг озодлиги ва миллий суверенитети, тинчлик ва хавфсизлиги йўлидаги кураш билан ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш йўлидаги куч-ғайратлар, бир-биридан ажралмасдир. Осиё мамлакатлари миллий манфаатларни ҳимоя қилиш ва қитъада тинчликни сақлаб қолиш учун реакция ва халқаро империализм кирдикорларига бутун чоралар билан қаршилик кўрсатишлари зарур. Осиёда коллектив хавфсизлик системаси, дейилади резолюцияда, дунёнинг шу районида империалистик агрессиялар йўлига ва янги мустамлакачилик сиёсати йўлига ғов бўлади.

Конференция қатнашчилари Чили халқи билан бирдамлик резолюциясини маъқулладилар.

Ҳинд халқи Африка халқларининг курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлайди, бу халқлар ўзининг ҳохиш-иродаси ва мардлиги туфайли мустамлакачи ва ирқчи режимлар устидан кетма-кет ғалаба қозонмоқдалар, деб таъкидланади Африкадаги миллий озодлик ҳаракатлари билан бирдамлик резолюциясида.

Конференция тинчликсевар кучларнинг Москвадаги жаҳон конгресси қарорларини табриклади ҳамда Ҳиндистоннинг барча ватанпарвар ва антиимпериалистик кучларини ҳамкорликка ва бирликка чақирди.

А. АРХИПОВ,
Е. КОЛЬЦОВ.

КУБА ҚУРИЛИШЛАРИ

ГАВАНА. Республиканинг ҳамма жойида кенг кўламда қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Уй-жойлар, касалхоналар, мактаблар, заводлар, чорвачилик фермалари ва кўпгина бошқа иншоотлар қад кўтармоқда. 1973 йилда қурилиш ишларининг ҳажми шундан аввалги йилдагига нисбатан 40 процент кўпайди. Бунда Коммунистик партия ва революцион ҳукуматнинг куба халқи фаровонлиги тўғрисидаги, унинг турмуш даражасини тинмай ошириш ҳақидаги жуда катта ғамхўрлиги ўз ифодасини топмоқда. 1973 йилда озодлик оролида 20 мингта янги шинам квартира қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Бироқ Кубадаги янги қурилишлар — уй-жойлардангина иборат эмас. Бу — ўтган йили қишлоқ жойларида очилган 150 та ўрта мактаб-интернат, Орьенте вилоятида бар-по этилаётган никель ишлаб чиқарувчи энг йирик корхона, Гавана вилоятида қурилаётган гидротехника комплекси, Гаванада бунёд этилаётган электротехника технология институти ва кўпгина бошқа объектлар ҳамдир.

ЯНГИ ПОЧТА МАРКАЛАРИ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Бу йил Руминияда қарийб 25 туркумдаги почта маркалари чиқарилади. Бу маркаларнинг кўпчилиги румин халқи ҳаётидаги йирик воқеаларга, жумладан, Румыния фашистлар зулмидан озод этилган куннинг 30 йиллигига ва Румыния Коммунистик партиясининг ўтказиладиган XI съездига бағишланади.

Бир қанча маркалар тинчлик тарафдорлари ҳаракатининг 25 йиллигига ва жаҳон почта иттифоқининг 100 йиллигига бағишланади. Бир қанча янги маркалар табиатни қўриқлаш ва Руминиядаги археология ёдгорликлар ҳақида, шунингдек таниқли рассомлар ва ҳайкалтарошларнинг асарлари ва ишлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Муваффақиятли давом этмоқда

БАҒДОД. (ТАСС). Эн-Насирия районидаги магистраль канал қурилиши муваффақиятли давом этмоқда. Каналнинг узунлиги 156 километр бўлиб, Дажла ва Фрот дарёларига параллел қурилмоқда. Канал Ироқ экономикаси учун катта аҳамиятга эга бўлади. Канал 5 миллион донум (1 донум 0,91 гектарга тенг) шўрхок ерни ўзлаштириш имконини беради. Бу ерда 100 мингга яқин деҳқон оиласини жойлаштириш планлаштирилмоқда.

Канал қурилишида Совет Иттифоқи катта ёрдам бермоқда. СССРнинг ташқи савдо ташкилотлари бульдозерлар, экскаваторлар ва бошқа техника етказиб берди.

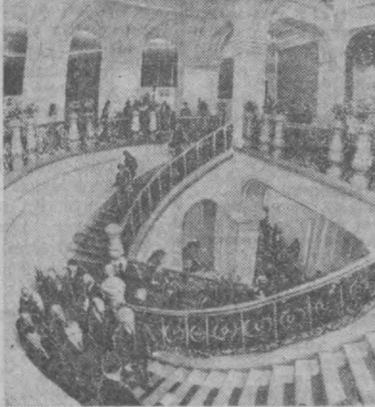

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ.
Будапештдаги тўрт қаватли чиройли бинода Совет фани ва техникаси уйи очилди.
МТИ—ТАСС фотоси.

Оқ корчалонларнинг «қора юки»

Яқинда Франциянинг Брест порти яқинига унчалик катта бўлмаган «Корого» кемаси келиб лангар ташлади. Бу кемада Францияга олиб келинган юк ҳақида полиция олдиндан хабар топган эди. Шунинг учун уларнинг қайиғи кемага тезлик билан яқинлашди ва «тартиб посбонлари» кемага чиқиб олдилар. Юкхоналардан бирининг эшигини очганларида офицер зинадан пастга тушди-да, тор ва узун йўлакка кириб қолди. Унинг кўз ўнгида даҳшатли манзара намоён бўлди. Юкхонада енгил-елпи кийинган африкаликлар совуқда қалтираб, бир-бирининг пинжига кириб ўтиришарди.

Кема йўлагида Фил Суяги Қирғоғидан келтирилган 27 киши бор эди. Улар иш излаб денгизда узоқ кезишган. Ўз ватанида уларга Европага борсанглар яхши пул топасизлар, йўлкирага пул топсанглар бўлди, дейишган.

Маълум бўлишича, мазкур кеманинг хўжайини бўлмиш Абиджандаги «СИТРАМ» компанияси ўз кемаларидан Африкадан ғарбдаги фирмаларга қул олиб келишда бир неча бор фойдаланган экан. Франция ҳукумати фақат мана шу рейснигина пайқаб қолибди.

Ҳужжатларни расмийлаштириб жарима солинганидан кейин кемани «СИТРАМ» фирмасига қайтариб беришди. Африкаликларни эса қўйиб юборишди.

Бизни яширин йўл билан кемага олиб чиқиб, юкхонага қамаб қўйишди, — деб ҳикоя қилишди африкаликлар Франциянинг «Юманите» газетаси мухбирига, — кемага чиқаришаётганида сизларни ўзимиз боқамиз дейишгани учун ҳеч ким озиқ-овқат ғамлаб олмаган эди. Лекин бутун йўл давомида бизга бир бурда нон ҳам беришмади. Фақат сонда сув бериб туришди.

Компания жарима тўлаш билан қутулади. Лекин, унинг хўжайинлари бу ҳунарни тарк этишмаса керак. Негаки, келажакда фойдали товарни яширин йўл билан ташигани учун тўланадиган жаримадан ҳамиша ортиқ бўлади.

Л. МИЛОВАНОВ.
(АПН).

СОФИЯНИНГ МАДАНИЙ ҲАЁТИ

СОФИЯ. Болгария пойтахтининг маданий ҳаёти ранг-баранг. Ҳар куни кечқурун Софиядаги 9 та театрнинг эшиклари олдида чироқлар порлайди. Улар орасида И. Вазов номидаги машҳур халқ театри, София халқ операси, давлат музика театри ва бошқа театрлар бор. Ўтган йилнинг ўзидагина бу театрларда бир ярим миллион томошабин бўлди. Софияликлар орасида бинога қизиқиш ғоят зўр. Пойтахт кино залларига ҳар йили 14 миллионга яқин томошабин келади. София кинолаштириш бошқармаси томошабинларга ҳар ойда ўрта ҳисобда 12 тадан янги кино фильм совға қилади.

Софияликлардан ҳар йили бир неча юз минг киши пойтахтдаги 36 та музейнинг бой фонди билан танишади.

«ИНТЕРФЛЮГ»НИНГ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ

БЕРЛИН. ГДР граждан авиациясининг ҳаво йўллари 114 минг километрдан ҳам кўпроқ масофага чўзилиб кетган. «Интерфлюг» давлат компаниясининг самолётлари ҳозирги вақтда жами узунлиги 69 минг километр келадиган 32 та ҳалқаро авиалинияга хизмат кўрсатмоқда. Бу самолётлар тўрт қитъадаги давлатларга мунтазам равишда сафар қилмоқда. Ҳозирги вақтда ГДР пойтахти турли мамлакатларнинг 54 пойтахти ва йирик шаҳарлари билан, жумладан, Москва, Ленинград ва Минск шаҳарлари билан боғланган.

Ёзги туристик мавсуми бошланиши билан Чехословакия, Болгария ва Польшага пассажирлар ташиш ҳам кўпаяди. Берлин билан Болгариянинг Қора денгиз соҳилидаги курортлари — Варна ва Бургас ўртасида яна тўппа-тўғри ҳаво йўли очилади.

«Интерфлюг» машиналари паркига Совет Иттифоқида ишлаб чиқарилган янгидан-янги ҳаво лайнерлари доимо қўшилиб бормоқда. Ҳозир компания линияларда «ИЛ-62», «ТУ-134» ва бошқа совет самолётларидан фойдаланилмоқда.

«Берлинер цайтунг» газетасининг ёзишича, бу йил «Интерфлюг» самолётлари билан биринчи марта бир миллиондан ортиқ пассажир ташилади.

ҲАМШАҲАРЛАР, СИЗЛАР УЧУН

ЯНГИ ТРАМВАЙЛАР ОЛИНДИ

Шаҳримиз кўчаларида янги трамвайлар кўпаймоқда.

Бугун

2-трамвай депоси РВЗ-6М типидаги трамвайлардан яна учтасини олди. Улар 8,9 ва 11-маршрутларда қатнайди. Деподаги янги трамвайлар сони 52 тага етди. Йил охиригача шундай типдаги трамвайлардан яна 20 таси олинади.

⊙ *Фақат кашандалар ўқимасин!*

Чекишни беш кунда ташласа бўлади

Қўҳна Ҳиндистонда даволаш санъатининг жуда кўп сирлари бор. Масалан, ҳинд фақирлари ҳозирги кунда ҳам ўтакетган кашандаларни муваффақият билан даволаб юбораоладилар. Инглиз врачи К. Аҳанд ана шундай маҳаллий табиблардан бири билан танишиб қолди. Фақир унга пациентларга ажойиб таъсир кўрсатадиган қизиқ дори — янги пишган сули қайнатмаси ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Ананд ҳайратда қолди. У бу воситани синаб кўришга ва уни Европада қўллашга жазм қилди. Инглиз врачи Глазго шаҳридаги касалхонада биринчи тажрибани ўтказди. Чекадиган 26 та одам синаб кўрилди. улар ичида соппа-соғ одамлар ҳам, астмаси ва ўпка сили бор хроник беморлар ҳам бор эди. Пациентлар бу дори гарчи уларнинг тамакига нисбатан муносабатларига таъсир қилсада, бироқ улар тамаки чекишга ҳаракат қилмасликлари ҳақида огоҳлантириб қўйилди.

Тажриба 26 кун давом этди. Чекувчиларни икки гуруҳга бўлинди. Битта группа сулидан тайёрланган дори олди, иккинчига фақат унинг ўрнини босадиган нарса берилди (албатта улар буни билмас эдилар). Чекишга таъсир кўрсата оладиган бирорта ҳам дори берилмади, шунингдек ҳеч қанақа психотерапия қўлланилмади. Сули қайнатмасини тайёрлаш осон эди. Уриладиган куни юлиб олинган ўсимликни майдалаб сўнгра устига 90 процентли этил спирти қуйилади. 10 қисм спиртга 3 қисм тайёрланган ўсимлик солинади. Аралашмани хона температурасида уч кун қўйиб қўйилади, тез-тез чайқатиб турилади. Экстракт тайёр бўлгандан кейин унга беш марта сув қўшилади, сўнгра яхшилаб фильтрланади. Олинган дорини пациентларга ҳар куни 4 маҳал бир ош қошиқдан ичишга берилади.

Врачлар тажриба ўтказилаётган вақтда чекилган папирос сонини аниқ ёзиб бордилар. Таққослаб кўриш учун одамларнинг ёшига, жинсига ва чекиш «стажи»га аҳамият берилди.

Натижа қандай бўлди?

Тажрибага қадар биринчи группадаги 13 та чекувчи бир кунда 254 дона папирос чекан (ҳар бир одамга 19,5 тадан). Тажрибадан сўнг чекилган папирос сони 74 донагача тушди (ҳар бир одамга 5,7 дона папирос). Бешта пациент (38 процент) бутунлай чекмай қўйди. Тўрттаси уч баравар, яна учтаси ярим баравар кам папирос чекадиган бўлди. Фақат битта одамга дори таъсир қилмади.

Иккинчи, контроль группадаги пациентлар бир кунда 216 дона папирос чекар эди. Тажрибадан сўнг 217 дона чекди, кўриниб турибдики, бу группадаги одамларнинг бирортаси ҳам чекишни ташламади.

Дори ичганларнинг айтишларича, улар илгаригига нисбатан папирос чекишни унча кўнгиллари тусамаган.

Сулининг таъсири узил—кесилми йўқми, бу ҳали номаълум, даволаш курси қанча давом этиши керак — буни текшириш Англияда энди бошланди. Лекин ҳар ҳолда бу дорининг организмга таъсир кўрсатиши диққатга сазовор.

* * *

Ирода кучи. У сизда борми?

Беш кунда чекишни ташласа бўладими? Бу ақлга тўғри келмайди. Бироқ америкалик врачларнинг фикрича, буни бемалол амалга ошириш мумкин. Фақат ирода кучи бўлса ва кунда тавсия қилинадиган бир нечта талабларга амал қилинса бас.

БИРИНЧИ КУН

Урнингиздан одатдагидан ярим соат олдин туринг, икки-уч стакан сув ичинг ва душда чўмилинг. Бу озми-кўпми даражада иродани назорат қилишни тиклашга имкон беради.

Беш кунгача ҳар куни эрталаб дастурхонда асосан мева ва шарбатлар бўлиши керак. Нонушта қилиб бўлганингиз заҳоти бир нечта нафас машқларини бажаринг (чуқур нафас олинг-чиқаринг).

Ишга борганингиздан кейин кўнглингиз дарров чекишга кетади; ёнингиздаги столда папиросни тутатиб ўтирган ҳамкасабангиз сизни чекишга таклиф этади, хушмуомалалик билан сигарета тўла пачкани тутади ва сизнинг бу «тентаклигингиз»га танбеҳ беради, ҳатто бу ишингизни маъқул кўрган одамлар ҳам сизга гап қотади. Улар сизнинг ўз сўзингиз устидан чиқишингизни синашмоқчи бўлади.

Тушлик пайтида сизни навбатдаги хавф-хатар кутади. Шу муносабат билан сизга бериладиган биринчи маслаҳат шуки, тушлик овқат пайтида чекаётган одам билан бирга ўтиришдан ёки гаплашишдан қочинг. Тушликни жуда тўйиб еманг. Сабзавотли салат, суюқ овқат, сабзавот рагу, мураббоги пирожкини ва албатта сув ёки мева шарбатини тавсия қилиш мумкин. Кейин вақтингиз бўлса озроқ сайр қилинг.

Папиросни бирданига ташлаш мумкинлигига кўпчилик одамлар шубҳа қиладилар. Сигарета сонини камайтирса бўлмасмикан? Асло! Узингизга шундай деб: «Мен чекиш одатини тарк қилишга қарор қиляпман, шунинг учун ҳеч чам оғзимга папирос олмайман ва уни кўнглим тусамайди!», деб таъсир қилинг.

Биринчи куннинг охири ҳам хавф-хатарли бўлади. Ана шу пайтда албатта бирор иш билан машғул бўлинг. Кечқурун жуда тўйиб овқат еманг. Бундан ташқари учта нарсадан: юмшоқ креслода ёки диванда ўтиришдан, телевизор кўришдан ва айниқса ичкиликдан бутунлай воз кечинг.

ИККИНЧИ КУН

Иккинчи кунда биринчи кунга қараганда унча қийин бўлмайди, эрталаб уйқудан турганингиздан кейин чекиш мумкин эмаслигини эслаб хуноб бўласиз. Бундан албатта табиингиз хира бўлади. Бироқ ўз сўзингизда туринг! Кечаги кундаги каби наҳорга бир неча стакан сув ичинг, машқ қилинг ва мева еб нонушта қилинг. Кофе ичманг, чунки кофе ичганда одамнинг сигарета чеккиси келади. Бундай чегаралашлар асабни бузиши мумкин, шундай пайтда кўчага чиқиб, ишга пиёда боринг. Агар ҳадеб хаёлингизга чекиш келаверса, сиз хаёлан саломатлигингиз учун жуда муҳим иш қилаётганингизга, никотинда рак ўсмаларининг пайдо бўлишига олиб келадиган моддалар борлигига ўзингизни ишонтиринг. Ниҳоят ўз иззат-нафсингизга мурожаат қилинг: наҳотки сиз шу бир лаҳзалик ожизликни енгишга қодир бўлмасангиз?!

Иккинчи куни тушликдан кейинги пайт курснинг хавфли вақтларидан бири ҳисобланади. Иродаси кучсиз одам жуда чеккиси келганда ўз қароридан воз кечиб юбориши мумкин. Бунга фақат битта усул билан чидаш бериш мумкин: яна сув ёки шарбат ичинг ва нафас машқларини бажаринг. Кечқурун олдинги кунда нима еган бўлсангиз ўша овқатни енг. Қиттак бўлсада ичкилик ичманг!

УЧИНЧИ КУН

Парҳез — ўша-ўшалигича қолади. Агар сиз жуда ҳам хумори бўлсангиз қилаётган ишингизнинг қанчалик муҳимлигини яхшилаб ўйлаб кўринг, ахир бу иш шунчаки эрмак учун қилинаётган тажриба эмас, балки организмингизга касалликлардан ҳимоя қилиш чорасидир.

ТУРТИНЧИ КУН

Энди сиз чекишга жуда хумори бўлмаслигингиз керак. Сув билан зўр бериб даволаш — ҳар куни кўп сув ичиш туфайли, организм бу вақтга келиб, никотинга нисбатан деярли бутунлай бефарқ бўлиб қолади. Иродангиз мустаҳкам бўлган, энди сиз чекиш истагини анча осонлик билан боса оласиз. Бошингизда оғриқ туриши мумкин, лекин бунинг хавфли жойи йўқ. У тез орада ўтиб кетади.

Баъзан чекишни ташлагандан кейин одам семира бошлабди, дейдилар. Сигарета чекишни ташлашга кучингиз етган экан, маълум парҳезга риоя қилишга ҳам иродангиз етади.

БЕШИНЧИ КУН

Ниҳоят, ўз мардлигингизга қойил қолиб, ғурурланиб роҳат қиласиз!

«Неделя»дан.

Спорт

Динамочилар сафарда

Швециянинг Нюнесхамн шаҳрида Москва «Динамо»си маҳаллий команда билан ўртоқлик учрашувида 7:1 (0:0, 3:0, 4:1) ҳисобида ғалаба қозонди. Иккита шайбани Белоножкин киритди, Титов, Орлов, Девятов ва Севидов биттадан шайба киритишди.

Дўстона эстафета

Армиячилар Александр Ушаков (Москва), Юрий Колмаков (Минск), Матти Пааво (Таллин) ва новосибирсклик жаҳон чемпиони Александр Тихонов Германия Демократик Республикасининг Зуле шаҳрида халқаро мусобақа программасига кирадиган 4х7,5 километрга бўлган биринчи эстафетада маррага биринчи бўлиб етиб келдилар.

Энг юқори натижа

Лондондаги «Кристалл пэлис» стадионида бўлаётган Англия енгил атлетикачилари мусобақасида Джэфф Кейп ядрони 20 метру 50 сантиметрга irғитди. Британия оролида 7 килограммли снарядни ҳеч ким бунчалик узоққа отмаган эди. Питерборо шаҳрилик 24 ёшлик Кейп дунёдаги ядро иргитувчилар орасида энг оғир вазнлигидир. Унинг оғирлиги 141 килограмм.

Дискоболлар мусобақасида Билл Танкред ғолиб чиқди — 59 метр 44 сантиметр. Барбара Инкпен «фосбюри» услубида 1 метр-у 82 сантиметр баландликни эгаллади. Лондондаги мусобақалар Англия енгил атлетикачиларининг шу йил январь ойининг охирида Янги Зеландияда Бошланадиган Британия ўйинларига жўнаб кетишдан аввалги сўнгги «репетицияси»дир.

МАВСУМ ОЛДИ ТАРАДДУДИ

Бу йилги XXXVI мамлакат футбол чемпионатининг бошланишига икки ойча вақт қолди. Ҳозирда олий лигада республикамиз футбол шарафини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Пахтакор» командаси янги йилнинг дастлабки кунидаеоқ машғулот қилишга киришди.

Шу кунларда футболчилар жисмоний ва техник маҳоратларини ошириш борасида қунт билан машқ қилмоқдалар.

Команда асосан икки составга бўлиниб «микрофутбол» (кичик майдонда) машқ қилмоқда.

СУРАТДА: (чапда) команданинг ярим ҳимоячиси Михаил Ан тўп билан. Иккинчи суратда эса, рақибларнинг ҳужумчилари томонидан дарвозага йўналтирилган тўпни ҳимоячилар майдон ташқарисига чиқариб юбораётган пайти акс эттирилган.

М. Нуриддинов фотолари.

Сўраган эдингиз

Мукофот пули

Заводимиз социалистик мусобақа якунлари бўйича юксак кўрсаткичларга эришиб, СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналари ўртасида олдинги ўринларни эгаллаб келмоқда. Коллективимиз хизматига яраша Қизил байроқ ва пул мукофотлари билан тақдирланяпти. Мукофот учун берилган маблағ қандай мақсадларда ишлатилади? Шу ҳақда бирор материал берсангиз.

М. САФАРОВ,
«Ташсельмаш» заводи ишчиси.

Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилаш ва ривожлантириш, меҳнаткашларнинг ижодий ташаббуси ҳамда активлигини ошириш мақсадида кўчма Қизил байроқлар таъсис этилган. Корхоналар, энг муҳим ишлаб чиқариш коллективлари, саноат тармоқларидаги етакчи касб ишчиларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси натижаларини министрликлар ва касаба союзларининг марказий комитетлари якунлайди.

Ғолибларни аниқлашда маҳсулот сифатини яхшилашни муқаррар шарт қилиб қўйиш билан унинг таннархини пасайтириш планининг бажарилиши ва ошириб адо этилиши, берилган номенклатурадаги маҳсулот ишлаб чиқариш (қурилиш, ташиш) топшириқларининг ортиғи билан ўринланиши асос қилиб олинади. Бундан ташқари, янги техникани жорий этиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш, ускуналарни модернизациялаш, меҳнат унумдорлиги, кооперация йўли билан ва умумдавлат эҳтиёжлари учун маҳсулот етказиб бериш топшириқларининг бажарилишига ҳам асосий кўрсаткичлардан деб қаралади.

Меҳнат беллашуви шартларининг бажарилиш даражасига қараб ғолиб чиққан корхоналарга министрлик ва касаба союзлари марказий комитетларининг кўчма Қизил байроқлари билан бирга биринчи, иккинчи, учинчи даражали пул мукофотлари топширилади.

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг кўчма Қизил байроғини беришга қарор қилинганда эса, корхонага бериладиган мукофот миқдори эллик процент кўп бўлади.

Ишчи коллективларига социалистик мусобақа якунлари бўйича бериладиган кўчма Қизил байроқлар ва пул мукофотлари саноатнинг мавсумий тармоқларидан ташқари, ҳар квартал иш натижаларига қараб берилади. Совхозлар, ўрмон хўжаликлари, от заводлари ва ёрдамчи хўжаликлар коллективларининг социалистик мусобақаси якунлари бўйича эса, бундай, мукофотлар биринчи ярим йиллик ва йиллик иш натижаларига қараб берилади.

Мусобақада ютиб чиққан ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни якка тартибда рағбатлантириш учун қўшиб ҳисобланган мукофот миқдори 2 минг сўмдан кам бўлган корхоналарда ажратилган сумманинг 100 процентига қадар, миқдори 2 минг сўмдан зиёд бўлганда корхона учун ажратилган мукофотнинг 60—70 процентигача фойдаланиш мумкин. Унинг қолган қисми маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, уй-жой ва бошқа муҳим объектлар қуриш учун фойдаланилади.

Корхона директорлари, уларнинг ўринбосарлари, бош инженер ва бош бухгалтерлар корхонага биринчи даражали мукофот берилганда лавозими учун оладиган ойлик маошининг 50 процентигача, иккинчи даражали мукофот берилганда 40 проценти ва учинчи даражали мукофот олинган тақдирда 30 процентига қадар миқдорда мукофотланишлари мумкин.

Социалистик мусобақа бўйича мукофотлаш учун ажратилган барча маблағлар корхона раҳбарлари томонидан касаба союзлари фабрика, завод, маҳаллий комитетлари билан келишилган ҳолда сарф қилинади.

Ҳар тўғрида

⊙ Орол денгизининг шўрлиги океан сувлари ўртача шўрлигидан қарийб 3 марта кам. Унинг ҳар метр сувида бир фоиздан ортиқроқ туз эритмалари бор. Орол денгизининг шимолий қисмларига нисбатан жанубидаги сув анча шўр.

⊙ Олой тоғларидаги энг баланд чўққи доҳий В. И. Ленин номи билан аталади. Ленин чўққиси денгиз сатҳидан 7134 метр баланддир.

⊙ Ўрта Осиёдаги катта кўллардан бири Искандар кўлидир. Унинг умумий майдони 3,5 квадрат километр бўлиб, чуқурлиги 72 метр. Кўл сатҳи бир замонлар ҳозиргидан 117 метр баланд бўлган. Ҳозир бу ерларда турли ўсимликлар ўсади.

⊙ Тошкентнинг Шаҳристон тоғларида арчазорлар кўп. Бу ердаги арчаларнинг кўплари 250 — 300 ёшда. Тоғларда арчаларнинг 60 тури учрайди.

Сўнгги пушаймон—ўзингга душман

Қочоқ отанинг жазоси

У ўғли Владимир ва хотини Алла Сергеевнанинг кўзига кўринмасликка аҳд қилган эди. Геннадий Курашенко Сирдарё областида кўп вақт пропискасиз яшаб, Обручев станциясидаги ремонт-қурилиш бошқармасида мастер бўлиб ишлаб юрди. Чиндан ҳам, у маошини бир вақтлар ўзига азиз бўлган кишилар билан баҳам кўришни сира истамас эди.

Қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан сўнг ҳам билинади, деганлари рост экан. Қочоқ ота суд йиғилишида боласи учун алимент тўлашдан қасддан бош тортганлиги ҳақидаги айбини тан олмасдан иложи йўқ эди.

Қочоқ ота Г. Курашенко жиноий ишини кўрган Ленин район халқ суди айбдорни бир йил озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилди. Бу жазони у умум режимдаги ахлоқ тузатиш меҳнат колониясида ўтайди. Алимент учун тўланмаган 1180 сўм пул ҳам отадан ундириб олинади. Қилмиш-қидирмиш деганлари шу бўлса керак.

М. ГЕВАЛЬ,
халқ судьяси.

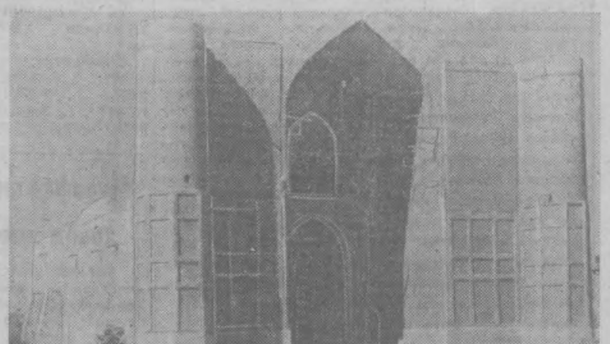

1397—1405 йилларда, Темур ҳукмронлиги даврида Убайдулла Содир томонидан Туркистон шаҳрида барпо этилган мадраса ўзининг улуғворлиги, ички нақшларининг жозибалилиги билан кишини мафтун этади.
СУРАТДА: Убайдулла Содир мадрасаси.

С. Сельцер фотоси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 10|I да **Боғчасарой фонтани** (кечқурун), 11|I да **Трубадур** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10|I да **Парвона** (кечқурун), 11|I да **Оқшомдан, тушгача** (кундузи).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10|I да **Ҳижрон**, (кечқурун), 11|I да **Фарғона тонг отгунча** (кечқурун).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **ЯНГИ ЙИЛ ЦИРК ТОМОШАЛАРИ** (10.00, 12.30, 15.00, 17.30 да).

Кино

10 ЯНВАРДА

Кўнгил хушлик чоғлари — «ЧАЙКА», (жуфт соатларда). САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА» (кечқурун).

Қора капитан — «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун), «СПУТНИК» (19.00, 21.00), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 20.00, 21.30).

Ови юриб дови юрмаганлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Ёмон яхши одам (жуфт соатларда). — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Яшасин, муҳаббат — «КЎКЧА» (кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари — «МИР» (кечқурун).

Мўлжалга ур, Асунта! —«ҲАМЗА» (кечқурун).

Бегуноҳ бўлса, озод эт! — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Прокурор ўғли — С. РАҲИМОВ номли (кечқурун).

Сайёҳ — Ғ. ҒУЛОМ номли (кечқурун).

Сен ва мен, кичкина Париж — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (16.00).

Катта кир — «ВОСТОК» (21.45).

Қора фаришталар— А. НАВОИЙ номли (17.30, 20.00).

Изма-из — «СПУТНИК» (17,00, 20.00).

Тоғлар чорлайди — САНЪАТ САРОЙИ (17.00)

11 ЯНВАРДА

Кўнгил хушлик чоғлари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун), «ВОСТОК» (16.00, 20.00), «МОСКВА» (11.30, 19.00, 20.30);

Қора капитан — «ДРУЖБА», «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Яшасин, муҳаббат — «КЎКЧА», А. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Катта кир — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 16.00, 18.00 21.30), «ВОСТОК» (10.00, 12.00, 14.00, 21.45);

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун);

Бегуноҳ бўлса, озод эт — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Унинг ҳаётидаги эркаклар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Жиноят қидирув бўлимининг иш кунлари; Жиноят қидирув инспектори: — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Она муҳаббати — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун);

Изма-из — «ДРУЖБА» (12.00, 14.30, 17.30, 20.00);

Алоқа — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Нокилож жосус — «МОСКВА» (13.30, 16.00).

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги 124-ўрта мактаб томонидан Ғуломхонов Олим Омонович номига берилган 444087 номерли йўқолган ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент маданий-оқартув техникуми коллективи ўқитувчи Ж. Низомхўжаевга онаси

Мавжуда ОЛИМХЎЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Фрунзе районпишчеторги коллективи районпишчеторгининг кекса ходими

Ақой КОМИЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор этади.

Телевизор

10 ЯНВАРЬ

Пайшанба

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.20 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Рангли телевидение. Болалар учун мульт. фильм. 18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. **«Ўзбекистон комсомолининг XX съезди шарафига** (ўзбек тилида). **Москва кўрсатади.** 19.20 **Миллионлар ленинча университети.** «Меҳнат унумдорлигини оширишнинг ижтимоий ва иқтисодий аҳамияти». **Тошкент кўрсатади.** 19.50 «Ахборот» информацион программаси (рус тилида). **Узбек тилида:** 20.05 Шеърият мухлисларига. 20.20 «Идеология ва ҳаёт». Тележурнал. 20.50 «Ахборот» информацион программаси. 21.10 Рангли телевидение. «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 **Фигурали учиш бўйича СССР кубоги мусобақалари.** Жуфт ҳолда учишлар. Эркин программа. Челябинскдан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган). 24.00 Кўрсатувлар программаси. 00.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18.20 «Жасорат» дала почтаси. 18.50 «Сизнинг хонадонда». Музикали программа. **Тошкент кўрсатади.** 19.20 Рассом устахонасидан репортаж. Маҳмуд Саидов (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 19.50 Рангли телевидение. Телевизион музикали фильм премьераси. 21.00 Рангли телевидение. «Бальзакнинг буюк муҳаббати». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси, 6-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Беш йилликнинг тўртинчи йили» (ўзбек тилида). 22.30 «Йўлбарслар ни ўргатувчи» Бадиий фильм. (рус тилида).

Учинчи программа. 19.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

11 ЯНВАРЬ

Жума

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.30 Кўрсатувлар программаси. 12.35 Янгиликлар. 12.45 Рангли телевидение. Болалар учун. «Колокольчик» театри. 13.05 Рангли телевидение. «Ҳамма нарсани билишни истайман». Киножурнал. 13.15 «Совет характери». Телевизион очерк. 13.45 Бельск район Маданият уйи халқ куйлари ансамблининг концерти. Кишинёвдан олиб кўрсатилади. 14.15 Рангли телевидение. «Бальзакнинг буюк муҳаббати». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия. 15.10 Ҳужжатли фильмлар программаси. 15.55 Шахмат мактаби. 16.25 Инсон ва табиат. 16.55 Рангли телевидение. Рассом Василий Перов ҳақида ҳикоялар. Рассом туғилган куннинг 140 йиллигига бағишланган кўрсатув. 17.20 Кўрсатувлар программаси. 17.25 Янгиликлар. 17.35 Ўқувчилар учун. «Чор атроф қадрдон ерлар». 18.05 Рангли телевидение. «Лэсси». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 8-серияси. (АҚШ). **Тошкент кўрсатади.** 18.30 Кўрсатувлар программаси. 18.35 **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. **«Студентлик — олтин даврим».** (ўзбек тилида). **Рус тилида:** 19.05 «Дирижёр бугун сиз билан». Музикали кўрсатув. 19.45 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.00 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 20.25 «Ахборот» информацион программаси. 20.45 **Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги олдидан.** Рангли телевидение. «Чашма» ашула ва рақс халқ ансамблларининг телевизион конкурси. «Баҳор» концерт залидан олиб кўрсатилади. (Такрорий кўрсатув). **Москва кўрсатади.** 22.00 **«Вақт»** информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Иқтисодий билимлар клуби» (рус тилида). **Москва кўрсатади.** 23.15 **Фигурали учиш бўйича СССР кубоги мусобақалари.** Якка учишлар. Эркаклар. Челябинскдан олиб кўрсатилади (ёзиб олинган). 24.00 Кўрсатувлар программаси. 00.05 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Москва кўрсатади. 18,30 П. И. Чайковский номли V халқаро конкурси олдидан. 19.30 Эфирда «Молодость». 20.10 Рангли телевидение. «Жаҳон халқлари ижоди». 21.00 Рангли телевидение. «Бальзакнинг буюк муҳаббати». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзбек тилида. **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. «Қўшиқлар». **Тошкент кўрсатади.** 23.15 Тунги музикали программа.

Учинчи программа. 19.00 дан **Тошкент кўрсатади.**

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет.
10 ЯНВАРЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КУЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача, Эълонлар бўлими—33.81.42.

Р — 04132. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А— 2981.